

opusdei.org

Komentář k evangeliu: Bůh tak miloval svět

Evangelium a komentář ke
svátku Povýšení svatého kříže.

13.09.2025

Evangelium (Jan 3, 13-17)

Ježíš řekl Nikodémovi: „Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak

Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen.“

Komentář

Evangelium svátku Povýšení svatého kříže obsahuje úryvek z rozhovoru, který Ježíš vede s Nikodémem, jedním z významných mužů Jeruzaléma, který za ním přichází v noci. Ačkoli se jedná o „učitele v Izraeli“ (Jan 3, 10), Nikodém přistupuje k Pánu s úctou, přitahován jeho úctyhodností a kázáním plným autority a moudrosti. Ježíšova slova jsou hluboká a vyžadují od nás pozorné a pokorné naslouchání, jako tomu bylo u Nikodéma.

Pasáž obsahuje několik odkazů na dvojici pojmů nahoře/dole a na činnosti stoupat a sestupovat, které

mají velký teologický význam.

„Nahoře“ je oblast všeho božského, nebe, kde je Otec, odkud přišel Syn, který sestoupil na svět – omezenou oblast lidí – aby byl jedním z nás; a odtud, odtud zespoda, se vrací triumfálně k Otci, s naší oslavenou a přijatou lidskostí, jak řekne sám vzkříšený Ježíš na konci evangelia: „Vystupuji k svému Otci a vašemu Otci, k svému Bohu a vašemu Bohu“ (Jan 20, 17). Díky dílu, které Ježíš vykonal, mohou mít lidé věčný život a spásu.

Celé toto tajemství je možné, protože se Ježíš nechal vyvýšit na kříž, aby paradoxně proměnil v oslavení ten strašný a ponižující čin, kdy se věšeli ukřižovaní, aby je všichni viděli.

Vrchol jeho porážky v očích světa se stává symbolem jeho triumfu v očích Otce a také zdrojem spásy pro lidi. V tom se ukazuje, jak velmi Bůh miloval svět (v. 16).

Aby to Nikodémovi vysvětlil v několika slovech, odkazuje Ježíš na slavný úryvek o měděném hadovi, který se nachází v knize Numeri 21, 8-9. V tomto úryvku Bůh přikazuje Mojžíšovi, aby vyrobil měděného hada a umístil ho na vrchol kůlu, aby ho tak mohl zvednout a lid v poušti ho viděl. A stejně jako Izraelité uštknutí hady paradoxně dosáhli spásy a uzdravení pohledem na pozvednutého hada, tak i lidé ponoření do hříchu mohou dosáhnout spásy pohledem na toho, který byl pozvednut na kříži, jako by byl prokletý a hříšný.

Při zamyšlení nad svátkem Povýšení svatého kříže, který dnes slavíme, vysvětlil jednou papež František úryvek z rozhovoru Ježíše s Nikodémem takto: „Někteří nekřesťané by se nás mohli zeptat: proč „povyšovat“ kříž? Můžeme odpovědět, že neoslavujeme jakýkoli kříž nebo všechny kříže: oslavujeme

kříž Ježíše, protože v něm se nejvíce projevila Boží láska k lidstvu. To nám připomíná Janovo evangelium v dnešní liturgii: „Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna“ (3,16). Otec „dal“ svého Syna, aby nás spasil, a to znamenalo Ježíšovu smrt, smrt na kříži“ [1].

Papež František se tehdy ptal: „Proč byl kříž nezbytný?“ a odpovídá: „Kvůli závažnosti zla, které nás drželo v otroctví. Ježíšův kříž vyjadřuje obojí: veškerou negativní sílu zla i veškerou mírnou všemohoucnost Božího milosrdenství. Kříž zdánlivě vyjadřuje Ježíšovo selhání, ale ve skutečnosti znamená jeho vítězství. Na Kalvárii mu ti, kdo se mu posmívali, říkali: „Jsi-li Syn Boží, sestup z kříže“ (srov. Mt 27,40). Ale opak byl pravdou: právě proto, že byl Synem Božím tam Ježíš zůstal, visel na kříži, věrný až do konce milosrdnému záměru Otce. Právě

proto Bůh „povýšil“ Ježíše (Flp 2,9) a udělil mu univerzální královskou moc. [2].

Pablo M. Edo

[1] Papež František, Angelus, 14 září 2014.

[2] Idem.

Pablo M. Edo

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangelium-buh-tak-miloval-
svet/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangelium-buh-tak-miloval-svet/) (03.04.2026)